

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej R. v právnej veci navrhovateľa **L.**, bývajúceho v T., zastúpeného JUDr. Š., advokátom, so sídlom v I., proti odporcom **1/ Slovenskej R. – Ministerstvu financií Slovenskej R.**, so sídlom v B. Š. **2/ Slovenskej R. – Ministerstvu vnútra Slovenskej R.** so sídlom v B. Pribinová č. 2, **3/ Slovenskej R. – Národnej banke Slovenska**, so sídlom v B. Imricha Karvaša č. 1, **4/ Slovenskej R. – Generálnej prokuratúre Slovenskej R.**, so sídlom v B. Štúrová č. 2, **o náhradu škody** spôsobenej nesprávnym úradným postupom, vedenej na Okresnom súde B. I pod sp. zn. 21 C 419/2004, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v B. z 22. novembra 2007 sp. zn. 9 Co 440/2007 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Odporcom 1/, 2/, 3/, 4/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd B. I rozsudkom z 26. júna 2007 č. k. 21 C 419/2004-65 návrh navrhovateľa zamietol a odporcom náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že navrhovateľ sa proti odporcom domáhal zaplatenia 100 000 Sk titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu podľa zákona č. 58/1969 Zb.o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákon) Bolo preto potrebné, aby preukázal, či mu vznikla škoda (majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch), či sa odporcovia dopustili nesprávneho úradného postupu (spočívajúceho v činnosti alebo nečinnosti) a či ku vzniku škody došlo v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom odporcov. Navrhovateľ na základe

dohody o vrátení ďalšieho členského vkladu a zmluvy o budúcej darovacej zmluve vložil do tzv. nebankového subjektu v názvom BVD družstvo sumu 100 000 Sk Tým vstúpil s touto právnickou osobou do záväzkovo právneho vzťahu a ich vzájomné práva a povinnosti sa riadia uzavretou zmluvou a ustanoveniami Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka . Navrhovateľovi vznikla voči družstvu pohľadávka z tohto záväzkovo právneho vzťahu, ktorú si prihlásil v konkurznom konaní. Toto konanie nie je ešte ukončené t. j. nie je známe v akej výške môže byť v konkurznom konaní uspokojený nárok navrhovateľa. Preto nie je možné ani ustáliť výšku škody resp. dospieť k záveru, že mu škoda vznikla. Návrh na začatie konania preto možno považovať za predčasne podaný. Až potom, keď budú vyčerpané všetky zákonné možnosti navrhovateľa na uspokojenie jeho nárokov voči nebankovému subjektu, bude možné s určitosťou konštatovať, či mu vznikla škoda a v akej výške. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup odporcov ako jedna z podmienok zodpovednosti za škodu podľa zákona (§ 18). Uzatváranie dohôd o vrátení ďalšieho vkladu nebolo v právomoci odporcu 1/ zakázať, preto sa nemohol dopustiť nesprávneho úradného postupu. Ani u odporcov 2/, 3/, 4/, nedošlo k nesprávne úradnému postupu a navrhovateľ neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by preukazovali ich nečinnosť. Nestačí len všeobecne poukázať na to, že nepostupovali v súlade so zákonom. Podľa názoru súdu prvého stupňa absentuje aj príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom odporcov a vznikom škody na strane navrhovateľa. Navrhovateľovi vznikla škoda v dôsledku platobnej neschopnosti nebankového subjektu plniť si svoje záväzky. Akýkoľvek iný postup (ako ten, ktorý zvolili) štátne orgány vrátane postupu orgánov činných v trestnom konaní , dokonca ani samotné trestné stíhanie zodpovedných zástupcov nebankových subjektov nemôže ovplyvniť vymožitelnosť pohľadávky navrhovateľa ako poškodeného voči nebankovému subjektu .

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v B. rozsudkom z 22. novembra 2007 sp. zn. 9 Co 440/2007 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a odporcom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa a jeho odôvodnením, na ktoré poukázal. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný, pretože nie je daná zodpovednosť odporcov za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla tým, že obchodná spoločnosť BVD družstvo si nespĺnila svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy o budúcej darovacej zmluve a dohody o vrátení ďalšieho členského vkladu z BVD družstva. V konaní nebol preukázaný ani nesprávny úradný postup odporcov ako jedna z podmienok zodpovednosti za škodu podľa zákona . V súvislosti s uzatváraním zmlúv

odporcovia nevykonávali žiadnu činnosť spojenú s výkonom ich právomoci a nemohli porušiť žiadne pravidlá ustanovené právnymi normami pre ich konanie resp. nemohli porušiť poriadok vyplývajúci z povahy, funkcie alebo cieľov jeho činnosti. Navrhovateľ uzatvoril s nebankovým subjektom predmetné zmluvy podľa § 50a Občianskeho zákonníka a ide o dvojstranné právne úkony, ktoré vznikli na základe slobodnej a vážnej vôle, ktorá bola prejavená určite a zrozumiteľne (§ 37 Občianskeho zákonníka). Na základe zmlúv vznikol medzi ich účastníkmi súkromnoprávny vzťah, do ktorého štát nemohol zasahovať. Tu platí, že štátne orgány môžu konať na základe Ústavy Slovenskej R. a v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej R.). Štát mal v zmysle zákona č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní kompetenciu vykonávať dohľad a v rámci neho ukladať sankcie správcovským a investičným spoločnostiam, fondom, depozitárom, núteným správcom a likvidátorom v prípade kolektívneho investovania podľa tohto zákona. V danej veci sa ale o kolektívne investovanie nejednalo, pretože daná obchodná spoločnosť nevykonávala činnosť, ktorú je podľa tohto zákona oprávnená vykonávať správcovská alebo investičná spoločnosť resp. investičný fond. Nebola teda splnená ani jedna z podmienok vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu podľa § 18 ods. 1 zákona a preto odporcovia za škodu podľa tohto zákona nezodpovedajú.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie navrhovateľ. Žiadal ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Bol toho názoru, že predložené listinné dôkazy, verejne známe skutočnosti a skutočnosti známe orgánom odporcov z ich činnosti z roku 1997 preukazujú zavinenie odporcov za vzniknutú mu škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Zvlášť poukázal na to, že orgány odporcov neprijali žiadne opatrenia na zabránenie vzniku hroziacej škody a nesplnili si povinnosť v súlade s ich postavením a kompetenciami, ktoré stanovuje zákon. Príčinná súvislosť medzi ich nesprávnym úradným postupom a vznikom škody podľa neho priamo vyplýva z vyjadrení orgánov odporcov k návrhu a z verejne známych skutočností a ktorá spočíva v nekonaní odporcov v čase, kedy boli povinní konať a keď bolo možné škodu zabrániť. Priamo z Ústavy SR a zákonov vyplývajú pre tieto orgány kompetencie pri ochrane práv a zákonom chránených záujmov občanov a odporcov, ktoré samy osebe stanovujú práva a povinnosti. Preto nepovažoval za potrebné konkretizovať jednotlivé porušenie zákona a špecifikovať tým jednotlivé prípady nesprávneho úradného postupu orgánov odporcov, ktoré sú v príčinnej súvislosti so spôsobenou škodou a mieru zavinenia jednotlivých odporcov na spôsobení škody. Zodpovednosť odporcov je podľa neho

preukázaná aj tým, že vedeli o tom, (v roku 1997), že podnikateľskou činnosťou nebankových subjektov hrozí akútne nebezpečenstvo vzniku škody a začali konať a prijímať opatrenia až po vzniku škody. Napadnutý rozsudok považoval za výsledok nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, pretože vec nemožno posudzovať výlučne len z hľadiska v súčasnosti preukázateľne nedokonalaj právnej úpravy činnosti nebankových subjektov t. j. zákona č. 21/1992 Zb. o bankách , zákona č. 248/1992 Zb. o investičných spoločnostiach a investičných fondoch , zákona č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní, ale aj z hľadiska platnej právnej úpravy spoločenských vzťahov v čase vzniku škody, ktoré ukladali orgánom odporcov vo veci konať z úradnej povinnosti z hľadiska preventívnych opatrení , ktoré z tejto úpravy priamo pre tieto orgány štátu vyplývali a ktoré pri ich realizácii mohli účelne zabrániť vzniku škody.

Odporcovia sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej R. ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. . 3 o. S. P.).

Dovolaním navrhovateľa nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd odchýlil. Z týchto dôvodov dospel

Najvyšší súd Slovenskej R. k záveru, že dovolanie navrhovateľa nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

So zreteľom na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p. , ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z procesných vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Keďže vady konania v zmysle § 237 O. s. p. navrhovateľ nenamietal a nezistil ich ani dovolací súd, prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia vyvodit' nemožno.

Z obsahu dovolania vyplýva , že navrhovateľ namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) čo je síce relevantný dovolací dôvod, ale sám osebe prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, ale nezakladala by prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd vec správne právne posúdil prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Uvedené platí aj vo vzťahu k dovolateľom vytýkaným nesprávnostiam skutkovej povahy.

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej R. k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie navrhovateľa procesne neprípustné. Dovolací súd preto jeho dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce

proti rozhodnutiu , proti ktorému je dovolanie neprípustné. Vzhľadom na odmietnutie dovolania z procesných dôvodov , nezaoberal sa vecnou správnosťou skutkových a právnych záverov , na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

V dovolaní úspešným odporcom dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože im žiadne trovy nevznikli .

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V B. 1. apríla 2008

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :